

[no 6898]

REFERENTIE No:

3770

INFORMATIEKOPIE:

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Kopie No. 4

AFDELING VERBINDINGEN

's-GRAVENHAGE, LANGE HOUTSTRAAT 28
TEL Nos: 180309; 184000-284

VERZONDEN CODEBERICHT

DATUM VAN VERZENDING:

30 juni 1961

AFKOMSTIG VAN:

min. v. biza.

Dir./Afd.: B.J.Z.

Visie:

Ag. No:

Dossier:

MINUUT GEPARAFEERD DOOR:

ze b

BESTEMD VOOR: hollandia

PARAAF:

geheim

onderwerp: werkbezoek leden n.g.r. aan nederland.

voor boendermaker.

naar aanleiding van de ongetwijfeld te uwent verwarrende stroom van berichten over de recente gebeurtenissen rondom rijkens en duynstee c.s. diene het volgende:

1. het nederlandse antwoord op de motie van de n.g.r. vormt de basis van het beleid van het huidige kabinet, zoals dit in de afgelopen twee jaar in woord en daad tot uiting is gekomen. ingaan op gedachten als door duynstee c.s. zijn geuit, zou een wezenlijke deviatie van bedoeld beleid zijn., zulks zou dan toch allereerst aan staten-generaal en n.g.r. behoren te worden voorgelegd. geen woord of daad van het kabinet wettigt de veronderstelling, dat het zou streven naar een koerswijziging in de zin als door duynstee c.s. bepleit.
2. het feit, dat zelfs in de gesprekken van duynstee met nasution laatstgenoemde de n.g.r. heeft genoemd (zij het dan, dat de n.g.r. zou moeten worden „bijgewerkt“ om pro-indonesisch te denken en te spreken), bewijst, dat de instelling van de n.g.r. en zijn feitelijke bestaan reeds een duidelijk obstakel op het indonesische pad betekenen, waar men niet meer zonder meer omheen blijkt te kunnen gaan. voorts zou men tot op zekere hoogte achterde pleidooien van nasution, kasimo etc om langs bilaterale (ned.-indon.) weg te trachten tot een oplossing van het conflict te komen - uiteraard ten koste van het zelfbeschikkingsrecht van de papoea's - wellicht ook een zekere vrees voor een indonesie niet welgevallige uitslag van de internationale benadering kunnen beluisteren.
3. in elk geval wordt thans zwaar indonesisch geschut gericht op de buiten-parlementaire oppositie in nederland met de bedoeling, dat n.n.g. bij voorkeur „zonder slag of stoot als een rijpe vrucht in de indonesische schoot zal vallen“ (zoals nasution het onlangs heeft uitgedrukt). mocht zulks langs deze „vreedzame“ weg niet lukken, dan zal volgens dezelfde nasution wellicht

1026-11-60 * 031556-1

-2-

3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht telefoon worden gesproken.
4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

2. Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.
1. Op een codeber. mag telegr. niet in open taal worden geantwoord, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijnen).

VERZONDEN CODEBERICHT

VERVOLG

-2-

Ref. No.: 3770

Rubricering: geheim

- de druk van het indonesische volk zo groot worden, dat aan een gewapende actie niet meer zou zijn te ontkomen om aldus het beoogde resultaat af te dwingen. dat het aangaan van afspraken met indonesie bovendien een hachelijke onderneming is, behoeft - gezien de ervaringen terzake uit het verleden - geen nader betoog.
4. men kan duidelijk in de hier weergegeven woorden en feiten de bekende communistische taktiek van „stick and carrot” onderkennen, welke sukarno ten aanzien van de „oplossing” van het n.g.-geschil toepast. naast infiltraties en bedreiging met geweld worden tegelijkertijd personen naar voren geschoven, die z.g. redelijk zijn en voor een compromis voelen (nasution, kasimo e.d.), doch die uiteraard volledig de aanwijzingen van sukarno volgen en zeker van het leidende beginsel (onvoorwaardelijke overdracht van n.n.g. aan indonesie) niet afwijken. opvallend was ook, dat zelfs tijdens de recente pogingen om het nederlandse beleid t.a.v. n.n.g. via de zwakke stee der buiten-parlementaire oppositie (rijkens, duynstee) aan te tasten, het dreigement niet geheel is achterwege gelaten. naar bekend beoogt dit procedé van een voortdurende wisseling van honing en azijn de tegenstander murw te maken.
 5. het behoeft geen nader betoog, dat nederland tegenover dit alles het tot nu gevoerde beleid normaal voortzet, waarbij duidelijke doelgerichtheid intussen een dynamische en soepele benadering geenszins behoeft uit te sluiten, integendeel. onder deze doelgerichtheid rekent de regering ook de in gang zijnde studie van mogelijkheden om door een meer internationale verankering van haar n.g.-politiek de uiteindelijke (en vooral een blijvende) verwezenlijking van haar doelstellingen m.b.t. n.n.g. voor het volk der papoea's beter te verzekeren.
 6. in het licht van het vorengaande en
 - a. met het oog op de implementatie naar letter en geest van de met algemene stemmen aanvaarde resolutie van 14 december 1960 (no. 1514 (xv)), „declaration on the granting of independence to colonial countries and peoples” en in het bijzonder van de operationele par. 5 daarvan), alsmede
 - b. tevens gelet op de uitnodiging tot advies van de n.g.r. binnen 1 jaar, vervat in de rede van ondergetekende ter gelegenheid van de opening van de n.g.r. op 5 april jl., evenals
 - c. in het licht van de motie van de n.g.r. dd. 25 april en het antwoord van de regering daarop dd. 21 juni,vraag ik mij af, of het niet nuttig zou kunnen zijn, dat een aantal leden van de n.g.r. - gebruikmakende van de aankondiging mijnerzijds tot tweemaal toe bij de behandeling van de b.n.g. in de staten-generaal

-3-

VERZONDEN CODEBERICHT

VERVOLG

-3-

Ref. No.: 3770

Rubricering: geheim

- gedaan, dat de leden van de raad via werkbezoeken aan nederland zich op de hoogte zouden kunnen stellen van de werkwijze etc van de democratische instellingen hier te lande - zich voor een oriëntatiebezoek naar nederland zouden begeven omstreeks augustus a.s.. gedacht wordt aan een aantal van minstens 7 en ten hoogste 10, waarmede een ruime territoriale spreiding kan worden verkregen (hollandia, biak, seroei, radja empat, fakfak, merauke, wisselmeren).
7. een dergelijk bezoek hier (dat door andere zou moeten worden gevolgd, zodat allen aan de beurt zouden kunnen komen) zou niet alleen kunnen worden dienstbaar gemaakt aan een bespreking van de verdere herziening der bewindsregeling, de kwestie van een burgerschap en eventueel van de kwestie van het bijstandskorps, doch tevens ook aan het doorspreken en toelichten van de huidige situatie, de verschillende aspecten en mogelijkheden welke zich bij de effectuering van het zelfbeschikkingsrecht voordoen, alsmede van de eventueel te volgen procedure ter beantwoording van evenbedoelde uitnodiging tot advies aan de regering.
 8. met het oog op de op 1 september a.s. te bled te houden conferentie van „neutralen" zou dit eerste bezoek aan nederland in augustus moeten aanvangen. men kan dan tevens de opening der staten-generaal in september meemaken en aldus voordat het meer gure seizoen aanbreekt (en de v.n. begint), in n.n.g. terug zijn. een en ander zou moeten worden beschouwd als een informele gedachtenwisseling en voorlichting hier te lande ter nadere behandeling in eigen kring in de n.g.r..
 9. aldus zou consequent de lijn van het tot nu toe gevoerde beleid worden voortgezet en doorgetrokken, terwijl een dergelijk gesprek op korte termijn hier te lande met een representatieve, territoriaal verantwoord gespreide groep papoea's uit de n.g.r. het vertrouwen te uwent in het gemeenschappelijk te voeren beleid kan versterken.
 10. gaarne uw advies, eventueel na overleg met voorzitter n.g.r.. ook kwestie of terugreis eventueel dienstbaar zou kunnen worden gemaakt voor bezoek aan enkele a.a.-landen, zou voorwerp van bespreking met delegatie h.t.l. kunnen uitmaken. te uwer informatie diene, dat gevaar van weigering door betrokken regeringen die zich niet zouden willen committeren in anti-indonesische zin bepaald niet moet worden onderschat, zodat ook in dit opzicht een juiste taktiek ware op te bouwen.

bot 288.

1 Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden geantwoord, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijnen).

2. Alschrijven van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat ber. of telefoon worden gesproken.

4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.